

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

2. Quòd concupiscentia etiam sine externo opere peccatum est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

NG.

abent pro
Esa. 1. Om
onem, pup
et eos, prop
peccatores
tur. Sop
uebant in
es: manè
absconden
s proditor
ium: idè
dicare filij

AE CE
do-

II.

Dei, & leg

externo

iscere dom

Dei ab hum
ia, quia leg
rna facta
nit ac dam
osita &c. id
m externa

gunt iustitiam, nihil curantes de interioribus motibus cordis: sed qui fecerit legem, viuet in ea, scilicet temporaliter & coram mundo iustus reputatur. Sed præcepta legis Dei non solùm de externis rebus & factis loquuntur, sed etiam de interioribus affectibus, inclinatione & immunditia naturæ. Quando igitur lex ait, Non concupisces domum proximi tui &cæt. duo complectitur, affectum malum, & causam mali affectus, scilicet ipsum morbum naturæ, qui vocatur peccatum originis: hunc morbum humanæ naturæ non aduertunt leges & philosophia, neque iudicant esse peccatum. Ideò lex Dei accusat eum, est enim lex Dei spiritualis, Rom. 7. id est, Spiritu intùs & corde, non solùm foris opere vult impleri. Et quoniam nemo viuit sine hac concupiscentia, quæ impressa est naturæ, illiq; inhæret inseparabiliter, indè fit quòd nò possumus legi Dei satisfacere, sed habemus opùs aliena iustitia, nempe Christi, ideò illam Apostolus optat Philip. 3. Est igitur hoc præceptum ad cognoscendum morbum naturæ nostræ.

Secundò, quoniam nemo est sine concupiscentia ^{2.} super terram, nec etiam puer vnus diei, & illa est peccatum Rom 7. Vbi Apostolus dicit, Ignorabam concupiscentiam, nisi lex diceret, Non concupisces: indè est, quòd omnes nascimur peccatores, nam in Adam omnes peccauimus, Rom. 3. & Psal. 13. Omnes declinauerunt, simul inutiles facti sunt: & non intres in iudicium cum seruo tuo, quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis viuens: Ergò illa concupiscentia vel potiùs peccatum originis seu morbus naturæ, est verè peccatum, & tale, vt damnet hominem, si non tolleretur in baptismo, per iustitiam, CHRIST I lex misericordia propter fidem in illum. Tollitur quidem in baptismo, non vt non sit: fomes enim peccati manet, id quod omnes sentiunt, sed vt non imputetur ijs qui non secundùm carnem ambulant:

S 2 Rom.

Rom. 8. nec obediunt concupiscentijs eius, Roma
 Vel igitur oportet, vt concupiscentia manens se
 per per totam vitam mortificetur, & contra illam pugnetur : & tunc non est peccatū imputatiuè, id quod
 vbiq; docet Apostolus Rom. 5. 6. & 8. Deus enim
 vult imputare, quatenus ei, id est, concupiscentia
 obeditur, sed potius donat Spiritum sanctum, vt mor-
 tificetur, & hoc fit vsque ad mortem hominis : vt
 concupiscentia non resistitur, sed illi obtemperamus,
 tunc damnabile erit peccatum, vt Roma. 7.
 Si spiritu facta carnis mortificaueritis, viuetis, id est,
 si concupiscentias mortificaueritis: sin autem membra
 moriemini scilicet à gratia, quæ non imputat concu-
 puscenciam pro peccato, quatenus illi resistitur.
 Concupiscentia igitur peccatum est. Naturalis
 ratio hominis tametsi externa facta & opera con-
 siderat, non inuenit peccatum in paruulis & pueris
 minibus, sed lex Dei morbum nature tanquam vitium
 tangens, dicit illum & illum peccatorem, quia natura
 eius oppressa est peccato, Rom. 7. nō habitat in
 ne mea bonum: ideo pueri, licet non habeant actus
 & externa peccata, tamen ratione morbi nature sunt
 peccatores. Habent quoq; paruuli concupiscentias
 & motus internos, iram, iustitiam, concupiscentias
 pulchri, odium tædij: & sentimus quotidie hanc
 concupiscentiam etiam post baptismum, quam si quis
 non haberet, nunquam curaret quæ corpori
 placerent, aut displicerent: & solum intenderet
 rei quæ Deo placeret: sed quia pleni sumus affectibus
 ideo nos agnoscere oportet, hunc morbum esse peccatum:
 & tamen non imputari pro peccato, si non
 secundum carnem ambulauerimus. Hæc igitur valde
 plus ad humiliandum nos, quàm vt nimiam naturam
 extollamus, superbiamus, certemus: sed vt simus
 paciores & auidiores ad gratiam Christi quæ est
 qui datus est nobis à Deo, vt nostra sit iustitia, sancti-
 ficatio

ficatio
 Non ce
 pifce
 Ter
 solum
 mestic
 senten
 quod p
 dore, d
 ptuofit
 lem po
 varia d
 quare c
 honore
 tias ag
 tificia
 precept
 didam
 nec ea p
 dō vide
 pia, tur
 ius det
 hoc pot
 neat in
 tuum il
 stus no
 suum in
 iuste &
 tamen c
 cupifce
 rarij di
 exigun
 rias pra
 cunque
 fraude
 ad se tr

ficatio & redemptio, 1. Corinth. 1. Ideò Deus dicit:
Non concupisces: nempè vt vel sic agnoscas concu-
piscenciam esse peccatum.

Tertiò, in hoc præcepto per domum proximi, non
solum ædificium est intelligendum, sed tota res do-
mestica, & quicquid ad hanc pertinet. Est igitur hæc
sententia, Noli concupiscere, vt libenter velis esse
quod proxim⁹ tuus est, vel in tali statu, familia, splen-
dore, diuitijs, potestate, honore, titulo, officio & sum-
ptuositate, &cæt. Sed quod sis, esse velis, iuxta genti-
lem poetam, & forte tua contentus esto. Deus habet
varia dona, & distribuit cuique prout vult, Roma. 12.
quare dono suo vnusquisq; debet contentus esse, suo
honore, statu, bonis, & cogitare quomodo Deo gra-
tias agat pro eo quod habet, vt suo statui & officio sa-
tisfaciat, & placeat Deo, & hoc Deus mandato suo
precepit, ne aliena concupiscamus, nõ proximi splen-
didam domum, amplos hortos, agros, pascua, vineas,
nec ea p fas & nefas ad nos trahamus, maximè quan-
do videmus proximum laborare ære alieno aut ino-
pia, tunc circumuenimus eum, & bona illius cum ei-
us detrimento & vili precio nostra efficimus. Quin
hoc potiùs studere debemus, vt proximus noster ma-
neat in sua possessione, diuitijs, statu & honore, mu-
tuam illi dantes, & nihil vsuræ indè sperantes, vt Chri-
stus nos docet Matth. quinto. Ideò qui sic proximum
suum in tempore necessitatis suæ circumuenit, licet
iuste & rectè emat vel ad se redigat eius bona, non
tamen erit sine peccato, quia Deus dicit, Non con-
cupisces domum proximi tui. Videant ergò hic vsu-
rarij diuites, qui omnem substantiam proximi sui
exigunt: grauitè etiam peccant lusores, qui per va-
rias practicas pecunijs proximi insidiantur. Qui-
cunque igitur pauperem vel diuitem in necessitate,
fraude vel dolo decipit, ac minori precio bona eius
ad se trahit, id quod (proh dolor) iam commune
S 3 est in